

Työttömyysturva-asian käsittely ja toimivallasta antaa työvoimapolitiittinen lausunto

Sisällys

8 TYÖTTÖMYYSTURVA-ASIAN KÄSITTELY JA TOIMIVALLASTA ANTAA TYÖVOIMAPOLIITTINEN LAUSUNTO	2
8.1 Työttömyysturva-asian käsittely.....	2
8.2 Toimivalta antaa työvoimapolitiittinen lausunto	6
8.2.1 Työvoimaviranomaisen toimivalta antaa työvoimapolitiittinen lausunto	7
8.2.2 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen toimivalta antaa työvoimapolitiittinen lausunto	8

8 TYÖTTÖMYYSTURVA-ASIAN KÄSITTELY JA TOIMIVALLASTA ANTAA TYÖVOIMAPOLIITTINEN LAUSUNTO

8.1 Työttömyysturva-asian käsittely

TTL 11 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea haetaan kirjallisesti Kansaneläkelaitokselta. Ansiopäivärahaa haetaan kirjallisesti siltä työttömyyskassalta, jonka jäsen työnhakija on. TTL 1 luvun 4 §:n 3 momentin mukaan työvoimaviranomainen tai KEHA-keskuksen työttömyysturvan vastuualue antaa työttömyysetuuden saamisen työvoimapoliittisista edellytyksistä Kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa sitovan lausunnon.

Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan on TTL 11 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisesti pyydettävä ennen päätöksen tekemistä työvoimapoliittisessa asiassa työvoimaviranomaiselta tai KEHA-keskuksen työttömyysturvan vastuualueelta työvoimapoliittinen lausunto. Työvoimapoliittinen lausunto annetaan TTL 11 luvun 4 §:n 2 momentin perusteella joko siinä vaiheessa, kun työnhakija ilmoittautuu työnhakijaksi työvoimaviranomaiseen ja ilmoittaa hakevansa työttömyysetuutta tai kun työttömyyskassa tai Kela pyytää työvoimaviranomaiselta tai KEHA-keskuksen työttömyysturvan vastuualueelta lausuntoa työnhakijan työttömyysetuuden saamisen työvoimapoliittista edellytyksistä.

Työvoimapoliittisen lausunnon antamisessa on kyse hallintoasian käsittelystä. Työvoimapoliittisen lausunnon antamisessa sovelletaan työttömyysturvalain ja työ- ja elinkeinoministeriön (myöhemmin TEM) asetuksen työvoimapoliittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista lisäksi soveltuvin osin hallintolakia. Työttömyysetuuden työvoimapoliittisten edellytysten selvittämistä koskevat hallintolain 2 luvun hyvän hallinnon takeet (esim. hallinnon oikeusperiaatteet, palveluperiaate ja palvelun asianmukaisuus sekä neuvonta), hallintolain 5 luvun asian käsittelyä koskevat yleiset vaatimukset (esim. käsittelyn viivytyksettömyys ja esteellisyys) ja 6 luvun asian selvittämistä ja asianosaisten kuulemista koskevat säännökset (esim. selvittämisvelvollisuus ja asianosaisten kuuleminen). Työvoimapoliittiset lausunnot perustellaan. Työvoimapoliittisten lausuntojen perusteluissa käytetään asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä hallintolain 9 §:n 1 momentin mukaisesti.

Työvoimaviranomaisen antaessa työvoimapoliittista lausuntoa, on lausunnon antamisen määräajasta säädetty TEM:n asetuksessa työvoimapoliittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista 1 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan työvoimapoliittiset lausunnot tulee antaa ilman aiheetonta viivytystä. Pykälän 2 momentin mukaan: *”Työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:ssä ja 4 a §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa lausunto tulee kuitenkin antaa viimeistään seitsemän kalenteripäivän kuluessa siitä, kun hakija on toimittanut lausunnon antamiseksi tarpeellisen selvityksen tai kun määräaika selvityksen antamiseen on päättynyt, jollei asian laadusta, laajuudesta tai muusta erityisestä syystä johdu muuta.”*

UUDEN ASIAKKAAN TYÖTTÖMYYSTURVASTA

Kun henkilö ilmoittautuu työnhakijaksi, häneltä tarkistetaan hänen ilmoittautumisensa yhteydessä antamansa tiedot sekä asiakastietojärjestelmässä olevat mahdolliset aiemmat tiedot.

Työnhakijalta tarkistetaan, että seuraavat työttömyysetuuden saamisen ehdottomat edellytykset täyttyvät:

- Työnhakija on rekisteröitynyt työnhakijaksi.
- Työnhakija hakee kokoaikatyötä.
- Työnhakija hakee työttömyysetuutta.

Jos kaikki edellytykset täyttyvät (eli työnhakijan vastaus kaikkiin kohtiin on kyllä), seuraavaksi tarkistetaan, että työttömyysetuuden saamisen yleiset edellytykset täyttyvät. Jos jokin edellä mainituista kohdista ei täyty, työnhakijan tilanne joko lausutaan työnhakijan ilmoituksen mukaan tai työnhakijan tilanteesta tehdään tarvittava selvityspyyntö.

Työnhakijalta tarkistetaan, että seuraavat työttömyysetuuden saamisen yleiset edellytykset täyttyvät.

- Onko työnhakijalla aiemmin ollut voimassa työssäolovelvoite tai muu estävä lausunto?
- Onko työnhakijalla työsuhde voimassa?
- Onko työnhakijalla tai hänen perheenjäsenellään yritystoimintaa?
- Onko työnhakija opiskelija?
- Työllistyykö työnhakija omassa työssä?
- Työskenteleekö työnhakija palkattomasti tai onko hän palkattomassa harjoittelussa?
- Onko työnhakijalla päätynyt työsuhde työnhaun käynnistämistä edeltävien 2 kk aikana jostain muusta syystä kuin tuotannollisesta ja taloudellisesta syystä tai määräaikaaisuuden johdosta?
- Jos työnhakija on alle 25-vuotias, puuttuuko häneltä ammatillisia valmiuksia antava tutkinto tai onko hän laiminlyönyt koulutushakuvelvoitteen?
- Jos työnhakija ei ole Suomen kansalainen, onko olemassa jokin este rekisteröityä työnhakijaksi?

Jos työnhakija täyttää kaikki edellytykset (vastaus kaikkiin ei), Työnhakijalle annetaan lausunto T001. Lausunnon alkupäivä on työnhaun ensimmäinen voimassaolopäivä. Työttömyysetuuden maksaja hakee rajapinnasta tiedon oikeudesta työttömyysetuuteen. Huomioithan 2.5.2022 lakimuutosten siirtymäsäännön. Jos jokin edellä mainittu edellytys ei täyty työnhakijan kohdalla, asiasta tehdään tarvittavat lausunnot tai selvityspyynnöt.

Työnhakijan asiakastietojärjestelmätietoja ja lausuntonäyttöä tarkastellaan aina kokonaisuutena. Työnhakijan asiaa lausuva varmistaa ennen lausunnon antamista huolellisesti, ettei maksavan lausunnon antamiselle ole estettä, eli työnhakijalla ei ole maksatuksen estävää lausuntoa eikä ns. selvittämättömiä asioita (esim. opiskelu, yritystoiminta, erilaiset laiminlyönnit jne). Lisäksi maksavan työvoimapolitiittisen lausunnon edellytys on aina, että työnhaku on ko. päivänä voimassa.

LUOTTAMUSPERIAATTEESTA

Ns. luottamusloikalla tarkoitetaan sitä työvoimaviranomaisessa sovellettavaa linjausta, että työnhakijaa ei välttämättä tarvitse pyytää esittämään työ- tai muita todistuksia työttömyysturvasta annettavien työvoimapoliittisten lausuntojen antamiseksi, jos lausunnot voidaan antaa muilla keinoin saadun selityksen perusteella. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että työnhakijaan ja tämän suullisesti antamiin tietoihin lähtökohtaisesti luotetaan.

Luottamusloikasta huolimatta todistusten pyytäminen tietyissä tilanteissa on järkevää ja suositeltavaakin — asiakaspalvelun sujuvuuden ja työnhakijan edun nimissä. Todistuksia on siis oikeus pyytää tarvittaessa, mutta tarve määritellään itse. Tilanteissa, joissa päivämääristä on epävarmuutta, on todistusten pyytäminen suositeltavaa (esim. tutkintotodistus, määräaikainen työsopimus).

Työttömyysturva-asian käsittely kirjallisen todistuksen avulla ehkäisee näissä tapauksissa ”sotkujen” syntymistä. Kulloinenkin toimintapa harkitaan tilanteen mukaan, jotta välttytään turhilta lisäselvittelyiltä ja esim. mahdolliselta takaisinperinnältä.

Jos työnhakijan esittämässä työtodistuksessa ei ole eritelty työsuhteen päättymisen syytä, ja jos työnhakijan oma selvitys työsuhteen päättymisen syystä on epäselvä, voi päättymissyötä tiedustella suoraan työnantajalta tai pyytää työsuhteen irtisanomis- tai päättämislmoitusta. Työvoimaviranomaisella on lakisääteinen oikeus saada työnhakijaan tilanteeseen liittyviä tietoja (ks. lisää TTL 13 luku). Näissä tilanteissa voidaan tehdä selvityspyyntö asiantuntijakäsittelyyn.

Työnhakijaa voidaan myös neuvoa, että hakiessaan työttömyysetuutta etuuden maksaja pyytää työnhakijalta todistuksia ennen kuin maksavat työnhakijalle etuutta. Jos dokumenteissa on epäselvyyttä, etuuden maksaja pyytää joka tapauksessa työvoimaviranomaista selvittämään työnhakijan oikeuden työttömyysetuuteen.

TYÖNHAKIJAN TILANTEEN LAUSUMINEN JA SELVITYSPYYNNÖT

Jos työnhakija ilmoittaa, että ei hae työttömyysetuutta, työnhakijalle annetaan F003-tiedote. Sitova työvoimapoliittinen lausunto annetaan sitten, kun työnhakija ilmoittaa hakevansa työttömyysetuutta. Lausunto annetaan myös silloin, jos työttömyysetuuden maksaja pyytää lausuntoa. Lausunto annetaan takautuvasti koko työnhaun voimassaolon ajalta tai tehdään takautuvasti kaikki tarvittavat selvityspyynnöt. Kaikki työvoimapoliittisesti moitittavat menettelyt, joilla voi olla vaikutusta työttömyysetuuden saamiseen F003-tiedotteesta lukien, selvitetään takautuvasti.

Esim. Työnhakija ilmoittautuu työnhakijaksi 1.3.2019 ja ilmoittaa, ettei hae työttömyysetuutta. Etuuden maksajalta tulee lausuntopyyntö työnhakijan oikeudesta työttömyysetuuteen. Työnhakijalle annetaan (jos tälle ei ole estettä) työvoimapoliittinen lausunto 1.3.2019 alkaen TAI jos lausunnon antamiseksi tulee tehdä selvityspyyntö, se tehdään vasta tässä vaiheessa.

Työnhakijan työnhakustatus tarkistetaan, kun työnhakijalle annetaan lausuntoa. Työnhakijan työllisyyskoodi muutetaan tarvittaessa. Työnhakijan työllisyyskoodin on vastattava työnhakijan todellista tilannetta. Työllisyyskoodien käyttö ei perustu suoraan lainsäädäntöön ja niiden käytöstä on omat ohjeistuksensa.

Tehdystä selvityspyynnöstä lähtee automaattisesti heräte työttömyysetuuden maksajalle. Herätteen saatuaan etuuden maksaja harkitsee, keskeyttääkö se maksatuksen asian selvittämisen ajaksi. Kuhunkin selvityspyyntöön on pakollisena tietona merkittävä päivämäärä, johon selvityspyyntö liittyy. Merkittävä päivämäärä riippuu selvitetävästä asiasta. Menettelyn tarkoituksena on ehkäistä takaisinperintätilanteita ja maksajan aiheettomia lausuntopyyntöjä työvoimaviranomaiselle.

Selvityspyynnön päivämääräksi merkitään päivämäärä, josta alkaen toimintaa tai työllistymistä selvitetään. Jos toiminta tai työllistyminen on alkanut ennen työnhaun alkamista, selvityspyynnön päivämääräksi merkitään työnhaun alkamisen päivämäärä. Jos käytössä ei ole muuta selvää päivämäärää, käytetään selvityspyynnön tekopäivää.

Selvityspyyntöjä tehdessä käytetään selvityspyyntöpohjia. Niitä muokataan tilanteen mukaisiksi niin, että työnhakija tietää, mitä selvitetään. Selvityspyynnön tulisi olla riittävän yksilöity (esim. minkä työsuhteen päättymistä selvitetään tai mitä yritystoimintaa selvitetään). Selvityspyyntöpohjat eivät sellaisinaan välttämättä ole riittävän yksilöityjä.

Jos työnhakija ei vastaa hänelle tehtyyn selvityspyyntöön, tyhjän selvityksen perusteella annetaan työttömyysetuuden maksatuksen estävä työvoimapolitiittinen lausunto sen mukaan, mistä asiasta on kyse, esimerkiksi laskutuspalvelutyöskentelyyn liittyen Y008. Lausunnon perusteluihin merkitään, että työnhakija ei ole antanut pyydettyä selvitystä. Ensimmäistä laiminlyöntiä koskevat selvityspyynnot käsitellään normaalisti prosessin mukaisesti ja niistä annetaan Z001-lausunto. Jos työnhakija toimittaa asiantuntijalle selvityspyynnön liitteitä, ne liitetään asiaa koskevaan selvityspyyntöön. Lisäksi työnhakijalta kysytään, haluaako hän vielä antaa muuta selvitystä vai merkitäänkö selvityspyyntö Valmis käsiteltäväksi -tilaan.

KÄSITELTÄVÄT SELVITYSPYYNNÖT

Työnhakijalle ei luvata pikakäsittelyä, sillä työttömyysturvan vastuualue joutuu arvioimaan kriteerien täyttymisen jokaisen tapauksen kohdalla.

Selvityspyyntö käsitellään kiireellisenä seuraavissa tilanteissa:

- Asia on jäänyt selvittämättä työvoimaviranomaisen virheen vuoksi ja tästä johtuen selvityspyyntö tehdään huomattavan myöhässä, esimerkiksi kaksi viikkoa myöhemmin. Työnhakija on esimerkiksi ilmoittanut irtisanoutuneensa työstä, mutta työvoimaviranomainen on jättänyt huomioimatta työnhakijan ilmoittaman tiedon. Selvityspyyntö tehdään vasta huomattavasti myöhemmin asian tullessa uudelleen ilmi.
- Työvoimaviranomainen on antanut virheellisesti etuuden maksatuksen mahdollistavan lausunnon, vaikka asia olisi tullut selvittää asiantuntijakäsittelyssä. Lisätietoa kohdassa kuuleminen.
- Työvoimapolitiittinen peruste. Esimerkiksi alkava työllistymistä edistävä palvelu tai työttömyysetuutta hakevan työnhakijan statuksen selvittäminen ennen palkkatuettua työtä. HUOM! Vain statuksen selvittäminen on merkitsevää eikä esim. irtisanoutumista selvitetä pikakäsittelyä ennen palvelun aloittamista.

Huom! Jos henkilö ei hae etuutta, ei työttömyysturvan vastuualue anna lausuntoa pelkästään palkkatukea tai starttirahaa varten. Ks. Lisää Elyn oikeudellisen tuen tiedote palkkatuen ja

starttirahan edellytysten selvittämisestä, julkaistu 6.5.2022 (Huomioi myös Y001, Y002 ja T007-lausuntojen aikainen menettely).

Huomioithan, että työttömyysturva käsitellään normaalissa käsittelyjärjestyksessä seuraavissa tilanteissa:

- Työnhakijan työttömyysturvaa ei ole selvitetty ajoissa johtuen ruuhkautuneesta asiakastyöstä
- Työnhakija on itse ilmoittanut myöhässä muutoksesta (opinnot, yritystoiminta tms.), jolloin asiaa selvitetään takautuvasti
- Työnhakija itse pyytää pikaista käsittelyä esimerkiksi taloudelliseen tilanteeseen vedoten
- Maksajalta tulleet lausuntopyynnöt käsitellään normaalissa käsittelyjärjestyksessä, vaikka niillä selvitetäisiin takautuvasti hakijan työttömyysturvaa
- Huom. Uudelleen käsittelyihin on oma ohje

Näin teet pikakäsittelypyynnön: Tee selvityspyyntö normaalisti. Asiakkaan vastattua / vastausajan umpeuduttua laita pikakäsittelypyyntö Uudenmaan TE-toimiston muistilistalle: TTY Asiantuntijalausunnot. Aloita muistilistavienti sanalla ”PIKAKÄSITTELY” ja kirjoita pikakäsittelyn tarkat perustelut muistilistaviintiin. Ilman perustelua tulevat muistilistaviennit joudumme palauttamaan lähettäjälle perusteltavaksi

YHTEYDENPITO TYÖTTÖMYYSTURVAN VASTUUALUEELLE

Työnhakijoiden toimipaikkoihin lähettämät selvitykset ja liitteet, jotka liittyvät asiantuntijakäsittelyssä oleviin selvityspyyntöihin, toimitetaan työttömyysturvan vastuualueelle skannaamalla ja liittämällä ne asiantuntijakäsittelyssä olevaan selvityspyyntöön A-TMT:ssa.

KEHA-keskuksen työttömyysturvan vastuualueella ei ole henkilökohtaista asiakaspalvelua työnhakijoille. Työnhakijat ohjataan tarvittaessa soittamaan työttömyysturvaneuvontaan puh. 0295 020 701 ma-pe klo 9–16.15.

Työttömyysturvan vastuualueen asiantuntijoiden suoria numeroita ja sähköpostiosoitteita ei tule antaa työnhakijoille.

8.2 Toimivalta antaa työvoimapoliittinen lausunto

TTL 11 luvussa säädetään tarkemmin siitä, mistä asioista työvoimapoliittinen lausunto annetaan ja siitä viranomaisesta, joka lausunnon antaa. TTL 11 luvun 4 §:ssä säädetään niistä työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä, joista työvoimaviranomaisen antaa työvoimapoliittisen lausunnon. TTL 11 luvun 4 a §:ssä säädetään niistä työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä, joista KEHA-keskuksen työttömyysturvan vastuualue antaa työvoimapoliittisen lausunnon.

TTL 11 luvun 4 a §:n 3 momentissa on säädetty lisäksi erikseen niistä TTL 2 luvun 10 §:ssä tarkoitetuista opinnoista, joista työvoimaviranomainen voi antaa työvoimapoliittisen lausunnon. Kyse on työvoimaviranomaisen mahdollisuudesta antaa työvoimapoliittinen lausunto. Viime kädessä KEHA-keskuksen työttömyysturvan vastuualueen tulee antaa

kyseisistä opinnoista työvoimapolitiittinen lausunto, jos työvoimaviranomainen siirtää asian KEHA-keskuksen työttömyysturvan vastuualueen käsiteltäväksi. Tältä osin voi puhua jaetusta toimivallasta. Opinnoista annettavia työvoimapolitiittisia lausuntoja on käsitelty tarkemmin jaksossa 3 Opiskelun vaikutus oikeuteen saada työttömyysetuutta.

8.2.1 Työvoimaviranomaisen toimivalta antaa työvoimapolitiittinen lausunto

Työvoimaviranomainen ratkaisee omalla toimialueellaan työnhakijan työttömyysturva-oikeutta koskevat edellytykset ja antaa työttömyysetuuden maksajaa sitovan työvoimapolitiittisen lausunnon niistä työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä, joihin ei liity työvoimapolitiittista harkintaa tai joihin liittyy vain vähäistä harkintaa.

TTL 11 luku 4 §:n 1 momentin mukaan: ”Työvoimaviranomainen antaa 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapolitiittisen lausunnon:

- 1) tarvittaessa sellaisista 2 luvussa säädetyistä etuuden saamisen yleisistä työvoimapolitiittisista edellytyksistä, joita ei ole 4 a §:ssä säädetty elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen annettavaksi;
- 2) sellaisesta työllistymistä edistävien palveluiden ajalta maksettavasta etuudesta, josta säädetään 10 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 3 momentin 1–3 kohdassa sekä 5 §:n 1 ja 3 momentissa;
- 3) työllistymistä edistävän palvelun sisällymisestä työnhakijan kanssa laadittuun työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan;
- 4) työvoimapolitiittisten palveluiden järjestämisestä annetun lain 74 §:n 2 momentissa tarkoitetusta opintojen todisteellisesta keskeytyksestä sekä 76–78 §:ssä säädetyistä työttömyysetuudella tuettuun työnhakijan omaehtoiseen opiskeluun liittyvistä edellytyksistä;
- 5) kotoutumisen edistämisestä annetun lain 32 §:ssä tarkoitetusta opiskelun tukiajasta, maahanmuuttajan velvollisuuksista sekä opintojen seurannasta ja keskeytyksestä.”

Käytännössä siis työvoimaviranomainen antaa työvoimapolitiittiset lausunnot työnhakijoille muissa kuin TTL 11 luvun 4 a §:n 1 momentissa erikseen säädetyissä tilanteissa, joissa toimivalta antaa työvoimapolitiittinen lausunto on säädetty työttömyysturvan vastuualueelle. Tästä poikkeuksena on opintoja koskeva jaettu toimivalta, josta säädetään TTL 11 luvun 4 a §:n 3 momentissa ja opintojen jälkeiselle ajalle annettava työvoimapolitiittinen lausunto. Opinnoista annettavia työvoimapolitiittisia lausuntoja ja opintojen jälkeiselle ajalle lausumisesta on käsitelty tarkemmin jaksossa 3 Opiskelun vaikutus oikeuteen saada työttömyysetuutta.

TTL 11 luvun 4 a §:n 3 momentin mukaan: ”Poiketen siitä, mitä 1 momentin 7 kohdassa säädetään, kukin työvoimaviranomainen voi antaa omalla toimialueellaan työvoimapolitiittisen lausunnon 2 luvun:

- 1) 10 §:n 2 momentin 1–6 kohdassa tarkoitetuista opinnoista;
- 2) 10 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitetuista opinnoista, joiden opintosuunnitelman mukainen kesto on yhdenjaksoisesti tai jaksotettuna enintään kolme kuukautta;
- 3) 10 §:n 2 momentin 7–10 kohdassa tarkoitetuista opinnoista, joiden kokonaislaajuus on vähemmän kuin kyseisessä kohdassa säädetty opintojen päätoimisuutta osoittava laajuus.
- 4) 10 a §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa.”

VIITTAUSLAUSUNNOT VASTUUALUEEN ANTAMIIN LAUSUNTOIHIN

12 ja 21 viikon työssäolovelvoitteisiin annetaan viittauslausunnot peruskäsittelyssä. Katso erilliset ohjeet viittauslausunnon antamisesta asiaa koskevasta osiosta.

Muihin vastuualueen antamiin lausuntoihin liittyvät lausuntopyynnöt välitetään työttömyysturvan vastuualueelle muistilistaviennillä TTY Asiantuntijalausunnot –muistilistalle. Kirjoita muistilistan alkuun PIKAKÄSITTELY. Tällainen tilanne voi olla esim. silloin, kun työnhakijan voimassa oleva, asiantuntijakäsittelyssä annettu työvoimapolitiittinen lausunto (esim. M6/S060 tai Y2/Y005) tulee ns. vireyttää työnhakijan tullessa uudelleen työnhakijaksi lyhyen työnhauksen katkon jälkeen.

8.2.2 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen toimivalta antaa työvoimapolitiittinen lausunto

Työvoimapolitiittista harkintaa vaativat lausunnot annetaan valtakunnallisesti keskitettynä KEHA-keskuksen työttömyysturvan vastuualueella.

TTL 11 luvun 4 a §:n 1 momentin mukaan: ”Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus antaa 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapolitiittisen lausunnon niistä työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä, joista säädetään:

- 1) 2 luvun 4 §:n 2 momentissa (muu kuin työsuhhteessa tehty työ);
- 2) 2 luvun 5 §:ssä (työllistyminen yrittäjänä tai sitä vastaavalla tavalla omassa työssä yhdenjaksoisesti yli kahden viikon ajan); ei kuitenkaan 2 luvun 5 a §:n soveltamisesta ja siinä tarkoitettuista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä;
- 3) 2 luvun 6 §:ssä (yrityksessä työskentelyn päättymisen);
- 4) 2 luvun 7 §:ssä (yrittäjän perheenjäsenen työskentelyn päättymisen);
- 5) 2 luvun 8 §:ssä (yritystoiminnan lopettaminen);
- 6) 2 luvun 9 §:ssä (oman työn lopettaminen);
- 7) 2 luvun 10 ja 11 §:ssä (opiskelu ja päätoimisen opiskelun päättymisen); ei kuitenkaan 2 luvun 10 a §:n 3 momentin 3 kohdan ja 10 b §:n soveltamisesta ja siinä tarkoitetuista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä;
- 8) 2 luvun 13 §:n 1–3 momentissa sekä 14 ja 15 §:ssä (koulutusta vailla olevaa nuorta koskevat edellytykset);
- 9) 2 a luvussa (työvoimapolitiittisesti moitittava menettely); ei kuitenkaan 2 a luvun 10 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuista etuuden palautumisesta.”

Pykälän 2 momentin mukaan: ”Hoitaessaan tässä pykälässä säädettyjä tehtäviä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus voi lisäksi antaa kaikkien työvoimaviranomaisten toimialueilla työvoimapolitiittisen lausunnon muistakin kuin 1 momentissa tarkoitetuista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä.”

TTL 11 luvun 4 a §:n 1 momentti kattaa muun muassa seuraavat tilanteet: palkatta työskenteleminen yrityksessä tai muussa yhteisössä, yritystoiminnassa tai omassa työssä työllistymisen pää- ja sivutoimisuuden selvittäminen, yritystoiminnassa ja omassa työssä

työllistymisen päättyminen sekä opintojen pää- ja sivutoimisuuden selvittäminen. Kun työnhakijan työvoimapoliittisten edellytysten selvittäminen kuuluu KEHA-keskuksen työttömyysturvan vastuualueen toimivaltaan, ei työvoimapoliittista lausuntoa anneta työvoimaviranomaisesta. Työvoimaviranomainen siirtää tällöin asian KEHA-keskuksen työttömyysturvan vastuualueen käsiteltäväksi tekemälle työnhakijalle selvityspyynnön ja tarvittaessa kuulemalla työnhakijaa hallintolaissa edellytetyin tavoin. Kuulemista on käsitelty tarkemmin jaksossa 9 Työvoimapoliittisen lausunnon muuttaminen ja muutoksenhaku.